

YOGASANA AND PRANAYAMA FOR HEALTH

یوگا
پیش رفتہ

Dr. P.D. Sharma

دکتر. پی. دی. شارما

ترجمه‌ی سید عبدالحمید موحدی نایینی

رضا رامر

فهرست

۹	مقدمه‌ی سید عبدالحمید موحدی نائینی
۱۷	مقدمه‌ی رضا رامز
۱۹	مقدمه نویسنده
۲۱	مقدمه‌ای بر یوگا
۲۹	آساناهای یوگا
۳۷	سالم‌سازی و پاکیزگی بدن
۵۳	اقسام نشست
۹۷	حالات خوابیده
۱۳۱	حالت‌های شکمی
۱۴۷	حالت‌های دست
۱۶۷	حالت‌های دوزانو
۱۸۱	حالات پا
۲۰۷	حالات سر
۲۱۹	تمرینات یوگا و درمان بیماریها

۲۲۷	سوریا ناماسکار (سلام بر خورشید)
۲۴۷	پرانایاما
۲۶۹	آساناهای یوگا و پرانایاما
۲۷۳	آساناهای یوگا و تمرینهای مراقبت از چشم
۲۸۱	یک رژیم مناسب
۲۸۷	طرح زمانبندی آساناهای یوگا

۲۲۷

۲۲۸

۲۶۹

۴۰۳

۵۱۱

۵۱۲

۵۱۳

۵۱۴

۵۱۵

۵۱۶

۵۱۷

۵۱۸

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

۵۱۹

باید باشد، باید بتوانم این را از این منظر بکنم و باشند و بخواهند این را بپنامند، این را که می‌خواهند بخواهند بخواهند،
به نام آن که، هستی نام از او یافت

مقدمه مترجم

خردادماه سال ۱۳۶۲ دامنه‌های هیمالیا مملو از گلهای وحشی خودروست، کوهها، تپه‌ها، گلزارها و جنگلهای دور دست سبز و تازه و بانشاط‌اند. رو دگنگ که از «گنگاتوری»^۱ سرچشم‌هه گرفته است، در سرآشیبی کوهها و دره‌های هیمالیا هر لحظه بر مقدارش اضافه شده، سرعتش فرودی می‌گیرد و در سر راه همه چیز را با خود می‌برد. در کناره‌های این رود بزرگ و پرآب، معابد و خانقاوهای متعددی بنا شده است که ناقوس زنگهایش به هنگام نیایش عارفان و سالکان با صدای پرخروش آب گنگ همنوا شده، در فضای لایتنه‌ی هیمالیا محو می‌گردد. تا چشم کار می‌کند آنچنان طبیعت زیبا، سرتاسر کوهها و صخره‌های هیمالیا را در مسیر رو دگنگ پوشانده است، گویی هر بیننده عارفی با دیدن چنین نعمتهاي خدادادي از خود بیخود شده، هرچه بیشتر خود را به خدای خویش نزدیک حسن می‌کند. درست در حاشیه شهر «رشی کش»^۲ و در کنار رو دگنگ، «آشرامی»^۳ وجود دارد که عده زیادی عابد و سالک در حال عبادت، راز و نیاز و

1- Gangatori

2- Reshikesh
3- Ashram، مکانی است که عابدان و زاهدان علاقه‌مند به فراگرفتن معرفت در آن گرد هم آمده‌اند. ضمن بهره گیری از تجربه استادان فن، به تمرینات یوگا و مدعی تیشن پرداخته و نهایتاً به روشنای ذهن و آرامش فکر دست یافته‌اند.

نهایت رسیدن به آرامش درون هستند. این آشرام که قدمت زیادی دارد، حدود ۶ سال پیش توسط پژشک جوانی که به قصد رسیدن به سیر و سلوک، تمامی تجملاتِ زندگی و خانه و کاشانه خود را رها کرده و به اینجا آمده، متحول گشته است. این دکتر که نامش «شیواناندا»^۱ است، پس از رسیدن به کمال، به مقام استادی دست یافته و تعداد بی شماری مرید را به سوی خود جذب نموده است. وی حاصل تجربه‌ها و مطالعات خود را با انتشار حدود ۳۰۰ جلد کتب مختلف و نیز دروس تئوری و عملی به شاگردان منتقل کرده است، شاگردانی که هر یک خود بعدها به مقام استادی رسیده و توانسته‌اند منشأ آثار و خدماتی در سراسر جهان باشند. سوامی چیدناندا^۲، سوامی کریشناندا^۳، سوامی راماچندراناندا^۴ ...^۵

البته شاگردان دیگری هم هستند که پس از سالها تلاش در رسیدن به درجه استادی، امروز خود بعنوان استادانی مطرح در اقصی نقاط جهان به ترویج یوگا مشغول بوده و هستند که از جمله آنان می‌توان سوامی ساتیاناندا^۶ بنیانگذار مدرسه یوگای بیهار هند^۷، سوامی ساتچی داناندا^۸ مبتکر سبک یوگای اینتلگرال^۹ و سوامی ویشنو دواناندا^{۱۰} مبتکر سبک یوگای شیواناندا^{۱۱} و بنیانگذار صدها آشرام و مرکز یوگا در سراسر جهان را نام برد.

اکنون در آشرام «شیواناندا» تعدادی از این شاگردان که حالا دیگر تمامی آنان در سنین بالا هستند، گرد هم آمده‌اند تا به تبادل نظر و انتقال تجارب خود

بپردازند و هم زمان علاقه‌مندان بسیاری هم از سراسر جهان در این مکان حضور یافته تا از محضر این استادان استفاده کنند؛ تمامی آنان به دنبال طریقت، شناخت و حقیقت، به این مکان آمده‌اند. آنان طالب آرامش ذهن و سلامت جسم هستند، و می‌دانند که برای رسیدن به این هدف و مقصود، تنها یک راه وجود دارد و آن یوگاست. آن‌ها می‌دانند که پاسخ تمامی خواسته‌ها و تمایلاتشان در دانستن و آموختن همین علم، نهفته است؛ علمی که خوب زیستن را به همه آموزش داده، راههای رسیدن به آرامش درون را نشان می‌دهد.

«ویشنودواناندا»^۱ یکی از شاگردان «سوامی شیواناندا» است. او سالهای است که در کانادا اقامت دارد و یکی از بزرگترین مراکز یوگای قاره آمریکا را در ایالت «کبک»^۲ بنا نهاده است. او در بسیاری از کشورها نیز مراکز یوگا را دایر نموده و برای آموزش دوستداران یوگا به طور دائم به این مراکز سفر می‌کند و آموخته‌های خود را به مریدان انتقال می‌دهد. وی همچنین همه ساله به «رشی کش» سفر می‌کند تا ضمن تجدید میثاق با استادش یاد و خاطره او را گرامی داشته، پیامهایی از دانش یوگا را به مریدان فراوانش انتقال دهد و در این تابستان من نیز جزو شاگردانش هستم. چهار سال است که در هند اقامت دارم و ضمن ادامه تحصیل در دانشگاه به واسطه علاقه‌مندی بیش از حد به یوگا به مراکز مختلف و آشرامهای گوناگون مراجعه کرده تا از هر معلم توشه‌ای برگیرم و آخرین بار، در ژانویه سال ۱۹۸۱ (دیماه سال ۱۳۶۲) در جنوبی‌ترین نقطه به نام «نیردام»^۳ واقع در ایالت «کرالا»^۴ هندوستان و در مرکز بین‌المللی یوگا و دانشگاه شیواناندا International Sivananda Yoga Vedanta Center گذراندم و حالا باشندن حضور این استاد در «رشی کش» هیمالیا تصمیم گرفتم

1- Vishnu Devananda

3- Neer dam

2- Quebec

4- Krala

1- Sivananda

3- Swami Krishnananda

5- Swami Sathyananda

7- Swami Satchidananda

9- Swami Vishnu Devananda

2- Swami Chidananda

4- Swami Ramachandrananda

6- Bihar School of yoga

8- Integral yoga

10- Sivananda yoga